

2024 жылғы «Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университеті» АҚ жанындағы 8D023 Тілдер және әдебиет бағыты бойынша (білім беру бағдарламалары «8D02321 – Аударма ісі», «8D02322 – Шетел филологиясы», «6D021000 – Шетел филологиясы», «6D020700 – Аударма ісі»)

диссертациялық кеңестің жұмысы туралы есебі

1. **Диссертациялық кеңестің өткізген отырыстары туралы деректер.** 2024 жылы диссертациялық кеңес 9 (тоғыз) отырыс өткізді, оның ішінде: 4 (төрт) отырыс – философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін диссертацияларды қорғау бойынша, 5 (бес) отырыс – ұйымдастырушылық және жұмыс мәселелері бойынша өткізілген.
2. **Отырыстардың жартысынан азына қатысқан диссертациялық кеңес мүшелері жоқ.**
3. **Оқу орны көрсетілген докторанттар тізімі (кесте)**

№	ТАЖ	Оқу орны	Шифр, мамандық	Қорғау күні	Комитеттің шешімі бұйрықтың №, күні
1	Сопиева Баян Абдужапаровна	«Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университеті» АҚ	6D021000 – Шетел филологиясы	2024 жылғы 14 мамыр	«Философия докторы (PhD) дәрежесін беру туралы» 2024 жылғы 15 шілдедегі № 611 бұйрығы
2.	Кожбаева Гулбакыт Канатовна	«Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университеті» АҚ	6D020700 – Аударма ісі	2024 жылғы 8 қараша	-
3	Курманбекова Валентина Алексеевна	«Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университеті» АҚ	6D020700 – Аударма ісі	2024 жылғы 26 желтоқсан	-
4	Абдикеримова Гулнара Суйндиқовна	«Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университеті» АҚ	6D021000 – Шетел филологиясы	2024 жылғы 27 желтоқсан	-

4. Диссертациялық кеңес есепті жыл ішінде қараған диссертацияларға қысқаша талдау:

4.1 «6D021000 – Шетел филологиясы» мамандығы бойынша «АҚШ және Қазақстан медиадискурсының концептілік кеңістігі:лингвокогнитивті аспект» тақырыбындағы Сопиева Баян Абдужапаровнаның диссертациялық жұмысы:

1) қаралған жұмыстар тақырыптарына талдау;

Сопиева Баян Абдужапаровнаның «АҚШ және Қазақстан медиадискурсының концептілік кеңістігі:лингвокогнитивті аспект» атты диссертациялық жұмысы АҚШ пен Қазақстанның медиа дискурсының тұжырымдамалық кеңістігін оның лингвокогнитивтік аспектілеріне баса назар аудара отырып зерттеуге арналған. Жұмыстың негізгі мақсаты - "Power" (билік), "Society" (қоғам), "Tradition" (дәстүр) сияқты медиа дискурстың негізгі тұжырымдамаларын талдау және олардың екі елдің медиа мәтіндеріндегі ассоциативті және ауызша көріністерін анықтау.

Жұмыс АҚШ (the New York Times) және Қазақстан (Жас Алаш, Курсив) басылымдарының мысалында медиа мәтіндердің құрылымын талдайды, бұл когнитивтік стратегиялардың ерекшеліктерін және олардың бұқаралық санаға әсерін тереңірек түсінуге мүмкіндік береді. Зерттеудің маңызды бөлігі екі мәдени және лингвистикалық жүйеде негізгі ұғымдарды түсіндірудегі айырмашылықтарды анықтауға көмектесетін медиа-дискурста ақпаратты беру тәсілдерін салыстыру болып табылады.

Зерттеудің негізгі бағыттарына мыналар жатады: медиа дискурстың ақпараттық кеңістігін стратификациялау; ассоциативті өрістерді қалыптастырудың когнитивті стратегияларын анықтау және салыстыру; ұлттық және мәдени ерекшеліктер контекстіндегі басым тұжырымдамаларды талдау.

2) диссертация тақырыбының «Ғылым және технологиялық саясат туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 20-бабының 3-тармағының 2) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия айқындаған ғылымды дамытудың басым бағыттарымен және (немесе) мемлекеттік бағдарламалармен байланысы;

Б.А. Сопиеваның диссертациясы 2.5-тің басым бағытына сәйкес орындалды: лингвистика, әдебиеттану және фольклортану, өйткені ол медиа дискурсты қалыптастыратын тілдік құрылымдар мен танымдық ерекшеліктерді зерттеуге негізделген. Жұмыста "Power" (билік), "Society" (қоғам), "Tradition" (дәстүр) сияқты негізгі ұғымдарға және олардың бұқаралық ақпарат құралдарының мәтіндеріндегі лингвистикалық көріністеріне терең талдау жасалады. АҚШ пен Қазақстанның медиа дискурсындағы ассоциативті өрістерді салыстыруға ерекше назар аударылды, бұл тілдік бірліктердің мәдени-шартты интерпретацияларындағы айырмашылықтарды анықтауға мүмкіндік береді.

Сонымен қатар, зерттеу медиа мәтіндерді қоғамның мәдени және идеологиялық құндылықтарын бейнелейтін заманауи бұқаралық әдебиеттің

бір түрі ретінде қарастырады. Бұл тәсіл когнитивті лингвистиканың, мәтін теориясының және әдебиеттанудың дамуына ықпал етеді, әрі қарайғы ғылыми зерттеулер үшін пәнаралық базаны қалыптастырады.

3) диссертациялар нәтижелерінің практикалық қызметке ену деңгейін талдау.

Б.А. Сопиеваның диссертациясы қолданбалы маңыздылықтың жоғары дәрежесін көрсетеді. Оның нәтижелері медиасферада, білім беруде, мәдениетаралық коммуникацияда және цифрлық аналитикада белсенді қолданылады. Бұл медиамәтіндердің сапасын және оларды қабылдауды жақсартуға ғана емес, сонымен қатар халықаралық ынтымақтастықты нығайтуға және Қазақстанның жаһандық ақпараттық кеңістіктегі зияткерлік әлеуетін дамытуға ықпал етеді.

4.2 «6D020700 Аударма ісі» мамандығы бойынша «Американдық көп мәдениетті әдебиетті ағылшын тілінен орыс тіліне аударудың лингвомәдени аспектісі» тақырыбындағы Кожбаева Гульбакыт Канатовнаның диссертациялық жұмысы:

1) қаралған жұмыстар тақырыптарына талдау;

Г. К. Кожбаеваның жұмысы әртүрлі мәдени, этникалық және тілдік ерекшеліктерді біріктіретін күрделі құбылыс болып табылатын американдық көп мәдениетті әдебиеттерді аударудың лингвомәдени аспектілерін зерттеуге арналған. Аудармадағы лингвомәдени элементтерді беру тәсілдеріне назар аударылады, мысалы, шетелдік мәдени қосындылыр, интертекстуалдылық және шұбарланған тілдік бірліктер. Зерттеу көптілділік пен мәдени ерекшеліктердің шығармалардың баяндауы мен стильдік ерекшеліктерін қалыптастыруға қалай әсер ететінін көрсетеді, бұл олардың аудармасын ерекше күрделі және ерекше етеді.

Диссертацияда мәтіннің сәйкестігін сақтауға мүмкіндік беретін аудармадағы мәдени маркерлерді бейімдеу және сақтау әдістеріне ерекше мән беріледі. Стилистикалық, семантикалық және прагматикалық аспектілер аударылған мәтінді қабылдауға қалай әсер ететіні талданады. Осылайша, жұмыс аударма қызметіне мәдениетаралық көзқарастың қажеттілігіне назар аудара отырып, көпмәдениетті әдебиеттерді аудару теориясының дамуына айтарлықтай үлес қосады.

2) диссертация тақырыбының «Ғылым және технологиялық саясат туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 20-бабының 3-тармағының 2) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия айқындаған ғылымды дамытудың басым бағыттарымен және (немесе) мемлекеттік бағдарламалармен байланысы;

Диссертацияның тақырыбы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия айқындаған ғылымды дамытудың басым бағыттарына сәйкес келеді. Ол 2.5 «Лингвистика, әдебиеттану және фольклортану» бағытымен байланысты,

өйткені жұмыс мәтіннің лингвомәдени сәйкестігін сақтауға мүмкіндік беретін аударма стратегияларын зерттейді. Бұл гуманитарлық ғылымдардың мәдени әртүрлілікті зерттеу және оны тіл арқылы ұсыну міндеттерін қолдайды. Диссертация тіл мен мәдениеттің өзара әрекеттесуі, сондай-ақ аудармадағы этномәдени маркерлерді беру тәсілдері туралы білімді тереңдетеді.

Жұмыс сонымен қатар **2.11 "гуманитарлық аспектілерді зерделеу және қазақстандық қоғамның тұрақты дамуының идеялық платформасын қалыптастыру"** бағытының міндеттеріне жауап береді, өйткені көпмәдениетті әдебиеттерді аудару мәдениеттер арасындағы өзара түсіністікке ықпал етеді. Зерттеу аударманың ұлттық бірегейлікті нығайта отырып және Қазақстанның әлемдік мәдени процеске қосқан үлесін ілгерілеті отырып, мәдени дипломатияның құралы бола алатынын көрсетеді. Бұл әсіресе жаһандану және мәдениетаралық байланыстардың өсуі жағдайында байқалады.

3) диссертациялар нәтижелерінің практикалық қызметке ену деңгейін талдау.

Г.К. Кожбаеваның жұмыс нәтижелері білім беру және аударма практикасында қолдану үшін айтарлықтай әлеуетке ие. Олар мәдени элементтермен қаныққан шығармаларды аудару ерекшеліктеріне назар аудары отырып, аудармашыларды дайындауда қолданылады. Зерттеу нәтижелері күрделі мәдени құрылымның мәтіндерімен жұмыс істей алатын мамандарды даярлауға арналған оқу бағдарламаларында көрінеді. Бұл сапалы көркем аударманы орындау үшін қажетті кәсіби дағдыларды қалыптастыруға ықпал етеді.

Практикалық маңыздылығы қазақ және орыс тілдерінде шығарылатын көркем әдебиеттің аудармаларын жақсарту үшін зерттеу қорытындыларын қолдану болып табылады. Жұмыс шеңберінде әзірленген әдістемелік ұсынымдар түпнұсқа туындыларды қазақстандық аудиторияға бейімдеу кезінде олардың мәдени бірегейлігін сақтауға көмектеседі. Бұл мәдени байланыстарды нығайтады және әдеби және қоғамдық кеңістікте мультикультурализм принциптерін ілгерілетуге ықпал етеді.

4.3 «6D020700 Аударма ісі» мамандығы бойынша «Өмір» лингвомәдени концептісін корей тілінен орыс тіліне аударудың тәсілдері («Адал Чхунхян» көркем шығармасы материалы негізінде» тақырыбындағы Курманбекова Валентина Алексеевнаның диссертациялық жұмысы:

1) каралған жұмыстар тақырыптарына талдау;

В.А. Курманбекованың «Өмір» лингвомәдени концептісін корей тілінен орыс тіліне аударудың тәсілдері («Адал Чхунхян» көркем шығармасы материалы негізінде» тақырыбындағы диссертациясы «Адал Чхунхян» шығармасының мысалында «өмір» лингвомәдени концептісін корей тілінен орыс тіліне аудармасын зерттеуге арналған. Жұмыстың негізгі міндеті-корей ұлттық менталитетін бейнелейтін мәдени, этникалық және философиялық мағыналарды қамтитын концептісін беру тәсілдерін анықтау. Аударма кезінде оның мәдени ерекшелігін сақтауға мүмкіндік беретін концептінің

семантикалық және прагматикалық сипаттамаларын талдауға назар аударылады.

Жұмыс корей мәдениеті мен әдебиетіне деген қызығушылық артып келе жатқан жаһандану жағдайында өзекті болып табылады. Аудармаға лингвомәдени көзқарас мәтінде корей және орыс мәдениеттері арасындағы негізгі өмірлік категорияларды қабылдаудағы айырмашылықтардың қалай көрінетінін қарастыруға мүмкіндік береді. Бұл зерттеу түпнұсқаның мазмұнды ғана емес, сонымен қатар мәдени бірегейлігін сақтайтын аудармаларды жасауға ықпал етеді.

2) диссертация тақырыбының «Ғылым және технологиялық саясат туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 20-бабының 3-тармағының 2) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия айқындаған ғылымды дамытудың басым бағыттарымен және (немесе) мемлекеттік бағдарламалармен байланысы;

Зерттеу тақырыбы 2.5 «Лингвистика, әдебиеттану және фольклортану» бағытымен тығыз байланысты, өйткені ол көркем мәтінді аудару арқылы тіл мен мәдениеттің өзара әрекеттесуін талдайды. Жұмыс ұлттық бірегейліктің маңызды элементі болып табылатын лингвомәдени тұжырымдамалар туралы білімді тереңдетеді және олардың басқа мәдениеттің қабылдауына қалай бейімделетінін көрсетеді. Бұл аударма арқылы ұлттық мәдени мұраны сақтау және насихаттау міндеттеріне сәйкес келеді.

Зерттеу сонымен қатар 2.8 «Мәдениет және өнер саласындағы пәнаралық зерттеулер» бағытымен байланысты, өйткені ол Қазақстан, Ресей және Корея арасындағы мәдени алмасуға ықпал етеді. "Өмір" концептісінің аудармасы мен талдауы көркем мәтіндердің халықтар арасындағы түсіністікті нығайту және мәдени ынтымақтастықты ілгерілету арқылы мәдениетаралық диалог үшін платформа бола алатынын көрсетеді.

3) диссертациялар нәтижелерінің практикалық қызметке ену деңгейін талдау.

В.А. Курманбекованың жұмысының нәтижелері аударма практикасында практикалық қолданыста болады. Лингвомәдени концептілерді талдау мен берудің әзірленген әдістерін кәсіби аудармашылар мәдени элементтермен қаныққан мәтіндермен жұмыс жасау кезінде қолдана алады. Бұл түпнұсқаның мәдени ерекшеліктерін сақтайтын дәлірек және шынайы аудармаларды жасауға мүмкіндік береді, бұл әсіресе әдеби аудармалар үшін өте маңызды.

Сонымен қатар, зерттеу материалдары аудармашыларды дайындауға арналған оқу бағдарламаларына енгізуге болады. Жұмыстың қорытындылары студенттерге аудармалардың сапасын жақсартуға ықпал ететін лингвомәдениеттану тұрғысынан мәтіндерді талдау дағдыларын дамытуға көмектеседі. Зерттеу нәтижелерді енгізу Қазақстанның білім беру және мәдени ортасында корей мәдениеті мен әдебиетін зерттеуге қызығушылықты ынталандыруы мүмкін.

4.4 «6D021000 – Шетел филологиясы» мамандығы бойынша «Француз саяси медиадискурсының лингвомәдени ерекшеліктері (мерзімді

баспасөз материалдары негізінде)» тақырыбындағы Абдикеримова Гулнара Суйндиковнаның диссертациялық жұмысы:

1) қаралған жұмыстар тақырыптарына талдау;

Г.С. Абдикеримованың диссертациясы француз саяси медиадискурсын лингвомәдени тұрғыдан зерттеуге арналған. Зерттеу француз қоғамы әлемінің саяси бейнесін қалыптастыруда орталық рөл атқаратын "Pouvoir" (билік) және "laïcité" (зайырлылық) сияқты негізгі ұғымдарды талдауға бағытталған. Автор бұл ұғымдардың Француз мерзімді басылымының мәтіндерінде олардың тілдік және мәдени маркерлерін талдау арқылы қалай құрылымдалатынын зерттейді. Медиа дискурста қолданылатын танымдық және мәдени стратегияларға назар аударылады, бұл тілдің әлеуметтік құндылықтарды қалай бейнелейтінін және қалыптастыратынын түсінуге мүмкіндік береді.

Жұмыс тақырыбы жаһандану және халықаралық өзара іс-қимылды кеңейту контекстінде өзекті, өйткені саяси дискурс қоғамдық пікірді қалыптастыруда маңызды құралға айналады. Француз медиа дискурсының ерекшеліктерін зерттеу саяси процестер мен коммуникация механизмдерін тереңірек түсінуге мүмкіндік береді, бұл зерттеуді теориялық және қолданбалы лингвистика үшін маңызды етеді.

2) диссертация тақырыбының «Ғылым және технологиялық саясат туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 20-бабының 3-тармағының 2) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия айқындаған ғылымды дамытудың басым бағыттарымен және (немесе) мемлекеттік бағдарламалармен байланысы;

Г.С. Абдикеримованың жұмысы 2.5 «Лингвистика, әдебиеттану және фольклортану» бағытына сәйкес келеді, өйткені ол саяси медиа дискурс шеңберіндегі тіл мен мәдениеттің өзара байланысын зерттейді. Когнитивті және лингвомәдени тәсілдер арқылы негізгі ұғымдарды талдау тіл теориясының дамуына ықпал етеді, әлеуметтік құндылықтар мен идеологиялардың тілде қалай көрінетінін және мәдени сәйкестікті қалыптастыратынын көрсетеді. Бұл зерттеу мәдени факторлардың саяси тілге әсері туралы білімді байытады.

Диссертация тақырыбы 2.7 «Жалпыға ортақ тарих пен халықаралық қатынастардың өзекті мәселелері» бағытымен де байланысты, өйткені француз саяси медиадискурсын зерттеу Францияның мәдени және саяси бірегейлігінің аспектілерін ашады. Бұл халықаралық ынтымақтастықты кеңейту жағдайында Қазақстан үшін ерекше маңызды мәдениетаралық коммуникацияларды түсінуге ықпал етеді. Бұл зерттеулер әр тарап үшін маңызды мәдени ерекшеліктер мен негізгі тұжырымдамаларды ескере отырып, елдер арасында тиімді диалог құруға көмектеседі.

3) диссертациялар нәтижелерінің практикалық қызметке ену деңгейін талдау.

Г.С. Абдикеримованың жұмысының нәтижелері білім беру практикасында қолданылады. Зерттеуді мәдениетаралық коммуникация, лингвистика және саяси риторика мамандарын даярлау үшін пайдалануға болады. Диссертация материалдары саяси дискурсты талдау және әртүрлі елдердің лингвомәдени ерекшеліктерін түсіну дағдыларын дамытуға бағытталған оқу бағдарламаларына енгізілуі мүмкін. Бұл студенттерге сыни ойлауды дамытуға және мәтінді талдау дағдыларын жетілдіруге мүмкіндік береді.

Жұмыстың практикалық маңыздылығы оны дипломатия және халықаралық қатынастар саласындағы мамандарды даярлау үшін қолдану болып табылады. Зерттеу нәтижелері саяси мәтіндерді талдауға және халықаралық коммуникация стратегияларын құруға көмектеседі. Сонымен қатар, зерттеу нәтижелері саяси талдаушылар, журналистер және саяси және мәдени аспектілерге баса назар аударатын мәтіндермен жұмыс істейтін оқытушылар үшін пайдалы. Бұл мәдени байланыстарды нығайтуға және халықаралық контекстті түсінуді жақсартуға ықпал етеді.

5. Ресми рецензенттердің жұмысына талдау (мейлінше сапасыз пікірлердің мысалында).

Диссертациялық кеңес ресми рецензенттерді тағайындағанда рецензенттер мен ғылыми кеңесшілердің бір-бірінен тәуелсіз болу принципін басшылыққа алды. Диссертациялық кеңес ресми рецензенттер тарапынан диссертациялық зерттеудің терең талданғанын атап өтіп, олардың жұмысын қанағаттанарлық деп есептейді. Рецензенттер диссертацияны бағалау бойынша аналитикалық жұмыс жүргізіп, өз пікірлерінде келесі аспектілерді атап өткен: диссертацияның ғылым дамуының бағыттарына және (немесе) мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі, өзектілігі, жаңашылдық, тәуелсіздік, дәлдік, ішкі бірлік, практикалық құндылық, академиялық адалдық принциптеріне сәйкестігі. Ресми рецензенттердің дұрыс ресімделген пікірлері уақытында ұсынылып, 28-тармаққа сәйкес талаптарға сай болды.

Диссертация рецензенттері **Б.А. Сопиеваның** лингвистиканы, когнитивтік ғылымды және медиа практиканы біріктіретін теориялық база мен пәнаралық тәсілдің терең зерттелгенін атап өтті. Олар екі елдің медиа кеңістігіндегі мәдени айырмашылықтарды түсіну үшін "Power", "Tradition", "Society" сияқты негізгі концептілерді талдаудың маңыздылығын атап өтті.

Жұмыс практикалық маңыздылығы үшін жоғары бағаланды, өйткені зерттеу нәтижелерін медиа коммуникация стратегияларын әзірлеу және мамандарды оқыту үшін пайдалануға болады. Рецензенттер сонымен қатар автордың аналитикалық стилін және ұсынылған деректердің анықтығын атап өтті, бұл зерттеуді кең ғылыми аудиторияға қолжетімді етеді.

Диссертациялық жұмыстың рецензенттері **Г.К. Кожбаеваның** жұмысының көпмәдениетті мәтіндерді аудару мәдени алмасудың маңызды құралына айналған жаһандану жағдайындағы өзектілігі мен маңыздылығын атап өтті. Автордың аударма тәжірибесін жетілдіруге ықпал ететін әдістемелік ұсыныстары ерекше атап өтілді. Диссертация американдық әдебиеттің мәдени және тілдік ерекшеліктерін құрылымдылығы мен терең талдауы үшін жоғары

бағаланды. Рецензенттер зерттеу көркем аударма саласындағы, әсіресе көптілді әлем жағдайында одан әрі жұмыстардың негізін қалайтынын атап өтті және нәтижелерді білім беру және кәсіби салаларда пайдалануды ұсынды.

Рецензенттер **В.А. Курманбекованың** жұмысында ұсынылған лингвомәдени концептілерді аударудың инновациялық тәсілін жоғары бағалады. Олар зерттеу автордың орыс тілді оқырманға сәтті бейімделген корей менталитетінің мәдени және философиялық ерекшеліктерін терең түсінетіндігін көрсетті. Жұмыстың практикалық маңыздылығы ерекше атап өтілді, өйткені оның нәтижелері білім беру практикасы мен аударма қызметінде пайдалы болуы мүмкін. Рецензенттер сонымен қатар автордың мәтінді талдау бойынша терең зерттеу жұмысын жасағанын және күрделі мәдени ұғымдарды бейімдеу бойынша егжей-тегжейлі ұсыныстар бергенін атап өтті, бұл зерттеуді аударма мамандары үшін құнды етеді.

Жұмыстың рецензенттері **Г.С. Абдикеримова** кәсіби шеберліктің және терең аналитикалық сараптаманың жоғары деңгейін көрсеткендігін атап өтті. Олар француз медиа дискурсының лингвомәдени аспектілерін зерттеуге қатысты тақырыптың өзектілігін атап өтті және жаһандану және мәдениетаралық коммуникацияларды кеңейту контекстіндегі зерттеудің маңыздылығын атап өтті.

Рецензенттер жұмыста саяси медиа дискурсты зерттеудің инновациялық тәсілі болып табылатын когнитивті және концептуалды талдауға ерекше назар аударылғандығын мәлімдеді. Рецензенттер ұсынылған тұжырымдардың сапасын жоғары бағалады және диссертацияның практикалық маңыздылығын көрсететін білім беру практикасында қолдануға кеңес берді.

Барлық рецензенттер сараптаманың жоғары деңгейін көрсетті, ұсынылған диссертациялардың маңыздылығын және олардың ғылымның дамуына қосқан үлесін атап өтті. Олардың объективті және егжей-тегжейлі шолулары әр жұмыстың артықшылықтарын атап өтуге көмектесті, сонымен қатар оларды практикалық қолдану бойынша ұсыныстар берді.

6. Ғылыми кадрларды даярлау жүйесін одан әрі жетілдіру жөніндегі ұсыныстар:

1) ғылыми кадрлардың халықаралық конференцияларға, ғылыми жобаларға және академиялық алмасу бағдарламаларына қатысуы үшін мүмкіндіктерді кеңейту;

2) тәжірибелі ғалымдар жас зерттеушілерге ғылыми жобаларын жоспарлауға және іске асыруға көмектесетін институционалдық тәлімгерлік жүйесін құру.

7. Философия докторы (PhD), бейіні бойынша доктор дәрежесін алуға арналған кадрларды даярлау бағыты бөлінісіндегі диссертациялардың саны:

1) қорғауға қабылданған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының) – 4.

2) қараудан алынып тасталған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының) – жоқ.

